

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona, félre 4 korona
negyedévre 2 korona, egyes szám ára
20 fillér.

Nyiltér sora 40 fillér.

Hirdetés nagyság szerint

Szépirodalmi, társadalmi, és köz-
gazdasági hetilap.

A lap szellemi részét illető közlemények
a szerkesztőséghez intézendők.

Előfizetési pénzek és reklamációk
Feigl Gyula

kiadó címére küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

XXVI. évfolyam.

Felelős szerkesztő:
JAMBRITS LAJOS.

41. szám.

A parasztbirtok öröklési módja.

A modern agrárpolitika egyik fontos és sokat vitatott kérdése a parasztbirtok öröklési módja, joga. Megtartani a földet a földművelés osztály kezén, ez az a vezérgondolat, mely ennél a kérdésnél előtérbe nyomul. Az az öröklési rendszer, mely az összes gyermekek közt szétosztja az elhunyt szülő ingatlanát, nem felel meg ennek a célnak. A föld szétforgácsolódik, eladósodik, a tulajdonosok tönkremennek s vándorutra kelnek. Ki a városokba, ki a tengerentúlra igyekszik.

Franciaországban és Németországban nagy anyagot gyűjtöttek össze ebben a kérdésben. Franciaországra nézve kimutatták, hogy ott, ahol a földet felosztják a gyermekek, állandó parasztlakosság nincs. Az apró földszalagokon csak néhány évig tengődik a tulajdonos s azután felhagyva a földműveléssel, gyári- vagy bányamunkásnak áll be. A legtöbb földesik Franciaországnak ezen a vidéken, főleg északra olyan kicsiny, hogy azt csak úgy lehet művelés alá venni, ha még egy-két parcellát hozzávesznek vagy haszonbérbe vesznek. Es épen ezért itt igen drága a föld, sokkal drágább, mint amit a művelőjének ér, ha a hozamot vesszük számba. Ezért nem boldogulhat itt a földműves s ezért megy itt a föld egyik kézből a másikba.

Franciaország azon vidékein ellenben, ahol az a szokás, hogy a földbirtokot egy gyermek veszi át s a többiek más foglalkozás után látnak, a parasztbirtok hosszú időn át megmarad egy család kezén. Kivált az ország északnyugati és délkeleti vidékein van ez így. Itt a birtok megmarad annak a fiúnak kezén, akit a szülő a gazdálkodásra legalkalmasabbnak ítél. Ennek adja át néha még életében a birtokot, vagy ennek hagyja azt vég-

rendelettel s a többi gyermekek kisebb-nagyobb pénzbeli kielégítést kapnak. A birtok tehát egy kézben marad, nem darabolódik szét csak azért, mert a tulajdonos meghalt s a birtokörökös folytatja a gazdálkodást, a többi gyermekek pedig más foglalkozás után látnak.

Németországban is vannak olyan vidékek, ahol a parasztbirtok az öröklésnél szét darabolódik, de van kivált északon igen nagy olyan terület, ahol a birtok a gazda halála után csak egy örökösre száll át. Ez a törzsörökös vidéke.

Franciaországban csak a szokás hatalma juttatja egy örökös kezébe a birtokot ott, ahol ilyen szokás századok óta gyakorlatban van. Németországban több ország és tartomány külön öröklési jogot alkotott a parasztbirtok védelmére. Franciaország parasztságának egy része a napoleoni törvénykönyv rendelkezésével dacolva tartja meg egy kézben a birtokot. A törvény ugyanis azt mondja, hogy mindent, ami a hagyatékban van, fel kell osztani az örökösök közt. Ennek ellenére a törzsöröklési szokás néhol olyan erős, hogy — amint láttuk — a gyermekek közti megegyezéssel egyikük kezében hagyják a birtokot, a többiek pedig pénzbeli osztályrészel megegyezzenek.

Németországban is ez a törzsöröklési szokás tartja fenn a középső és északi részeken az erős parasztbirtokot. A különleges törzsöröklési törvények csak formába öntötték ezt a szokást s mindenestre hozzájárulnak most a szokás fenmaradásához és erősítéséhez.

Az újabb német törzsöröklési törvények közül megemlítjük a braunschwoigi 1874-iki, a hannoveri szintén 1874-iki s a westfáliai 1898-iki törvényeket. Különösen érdekes a westfáliai törvény, mert valamennyi közt a legmodernebb s hosszas tanul-

mány és megfontolás után készült. E törvény szerint a parasztbirtokot a szülő halála után a legidősebb (néhány vidékeken a legfiatalabb) fiu veszi át. A birtokot az évi átlagos tiszta hozadék alapján lebecsülik. Ebből levonják az évi adókat és egyéb közterheket s a fenmaradó összeg huszonöt-szörösét tekintik a birtok becsértékének. Ebből az értékből egyharmadrészt a birtokátvevő örökös előre kap s a fenmaradó kétharmadrészen osztóznak a többi örökösök. A törzsörökös azonban a többi örökösök részét nem tartozik középszenben kifizetni, hanem csak a tőke utáni 4%-ot köteles félévénként fizetni.

Van azután még egy másik módja is a birtok összetartásának. Ez a szülő végrendeletkézése. A szülő megteheti, hogy a birtokot egy gyermekének hagyja végrendeletben s a többi gyermeknek csak kötelees részét rendel. Ez esetben a többi gyermek kötelees részének csak a felét kapja meg s ezt is csak középszenben és nem földben. Így azután az a gyermek, aki a birtokot végrendelet alapján megkapja, a földet nem kénytelen megosztani s még az értékből is csak egy-egy fél részt tartozik kifizetni testvéreinek. Németország új törvénykönyve, a bírói kódex még itt is kezére járt a törzsöröklésnek. Kimondta ugyanis, hogy ha a végrendelettel birtokot egy gyermekére hagyta, akkor a többi gyermek örökös részét vagy kötelees részét a hozadéki és nem a forgalmi érték alapján kell kiszámítani. Ez nagyban elősegíti a parasztbirtok fentartását. Mert a forgalmi érték, vagyis az az érték, amelyen a birtokot adják-veszik, a legtöbbször jóval nagyobb, mint a birtoknak, az az értéke, amelyet úgy nyerünk, ha az évi hozamot tőkésítjük. Ez a hozadéki érték. Ennek az alapján kell a német kódex szerint kifizetni a végrendeleti törzsörökösnek a testvéreit.

Tárca.

Érdekes fölavatás.

Írta: Veress Dénes.

Az idén történt, január közepe táján. Gyönyörű téli nap volt — t. i. olyan, a milyen itt nálunk szokott lenni, mert bizony itt szép havas téli napok oly ritkaság számba mennek, mint a fehér holló. Hideg éjjel után szép napos idő következett, úgy, hogy a kabát lekváukozott vállainkól.

Kifejezetten rókahajtást tartottunk a vörösbundások egy hírhedt tanyáján. Társaságunknak illusztris vendégei voltak: Z... főispán, K... főjegyző Gy. és J. főszolgabírók.

Vérmes reményekkel tekintettünk a vadászat elé, mert sötét éjjel után a szép napos idő a legalkalmasabb rókahajtásra.

Egy hegylejtőt takaró fiatal sűrűséget hajtottunk. A vadászvonat a tetőtől a völgy felé irányult, mintegy kettészelve a fiatal erdőt. A sorshuzás az egyenes számot juttatta nekem s oldal fechezetét képeztem a hogy-

oldalán (az én kedvenc helyem, itt szokott a rókahoma mindig kitörni) a honnan a legszebb kilátásom volt az egész vadászvonatra s ugyszólván egy veréb sem törhetett volna át a vonalon, melyet meg nem láttam volna.

Alig hangzott föl a rendező halk jelzősípja s a hajtók elindultak — máris egy vörösbundás tovasikló alakját vettem észre, tőlem talán 200 lépésre. Óvatosan szedte lábait, mert bizony ilyenkor a száraz rőzse a legkisebb érintésre is hangot ad és figyelmezteti a vadászt a közeledő vadra, nincs az a ballerina, a ki kecsesebb lépéseket tenne, mint a koma. Egyenesen az ötödik helyen álló vadásznak tartott, ki jobb foglalkozás híján, éppen gallyakat tördeelt maga körül. Természetesen, mint a nyíl csapott vissza s miután a róka koma átlát a szítán, hogy itt nem csak egy ember, hanem több is van előtte, oldalt igyekezett kitörni. Már előttem hallottam óvatos lépéseit, de a nagy sűrűségben nem voltam képes fölfedezni s már-már azt hittem kisiklik, mikor egy kis résen át éppen csak a tejét láttam meg, nem volt időm várni: lőttem s az azt követő zaj elárulta, hogy lövésem talált.

Csakhamar több vörös bundát láttam ide-oda cikázni s csakhamar általános lövöldözés kezdődött.

Láttam, a mint a főispánnak és J. főszolgabírónak két róka ment, a lövések csaknem egyszerre dördültek el, csak hogy J. szolgabíró még duplázott is. A mint összejöttünk, öt róka teküdt zsákmanyként s jól megjegyeztem magamnak, hogy ki lőtte.

Végighajtottuk az egész hegyoldalt s éppen délre egy erdővédi lakhoz értünk, a hol aztán hozzáláttunk a falatozóshoz, természetesen, mi lehetett a társalgás tárgya, mint a lefolyt vadászat. Első persze, hogy ki — mit lőtt? J. szolgabíró szintén jelentkezett, hogy ő is lőtt egyet, mely kijelentést nagy örömmel vettük, mert tudtuk, hogy ez az első róka a tehát fölavatás tog következni, a mit páratlanul viális, népszerű főispánunk egy világért sem engedett volna el.

Ebéd után kivonultunk a lak elé, hogy a fölavatást megcsináljuk. Egy ta alatt levő padra kellett a lelavatandónak hajolnia s bizony nem csupán a hazáért, királyért s vadászbarátságáért járó három botütést kapta, hanem végig vert azon mindenki.

Akkor jutott valakinek eszébe, hogy hohó, a lelavatandónak az elejtett vad fölé kell hajolnia, elő hát a rókaival.

Ő rá volt bizva, válogassa ki a hét darabból az övét és ekkor következett a multság igazi része: a

Sirolin

Erős és édes ízű a betegségek megelőzésére és gyógyítására.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza

ellen ajánlatos lenni és orvos által megadott ajánlat.

Mint hogy értékes utazásokat is kínálnak, kérjen mindenki
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj)

„Roche”

Kapható orvos rendelésre és gyógyszertárban. — Ára évszázadonként 4.- hentes.

A törzsöröklés az eddigi tapasztalatok szerint nem gátolja a nép szaporodását s nem idéz elő kivándorlást. Franciaország és Németország illető vidékein inkább magasabb a születési arányszám azokhoz a vidékekhez viszonyítva, ahol a földet természetben szokták megosztani. A kivándorlás pedig a földfelosztás vidékein sokkal nagyobb, mint ott, ahol a törzsöröklés uralkodik. Ez első pillanatra különösnek látszik, pedig a megoldás nagyon egyszerű; a törzsöröklésnek, aki tudja, hogy a családi birtok fenntartásáért dolgozik, átlás a gyermek, hiszen minden egyes gyermek megmő, vele együtt dolgozik, neki segít a mezői munkában. Másrészt nincs oka félni a gyermekáldástól, mert tudja, hogy nem annyiféle fog szétmenni birtoka, ahány gyermeket hátrahagy. Az ilyen egészséges parasztbirtok sok embert lekötve tart s azoknak állandó foglalkozást nyújt, ezért nincs nagymérvű kivándorlás a törzsöröklés vidékéről. Ellenben a természetben osztály valósággal kényszeríti az embereket a kivándorlásra. Az a magában véve szép parasztbirtok, amely egy családnak tisztességes megélhetést biztosít, ha — mondjuk — ötfelét meg, már nem ad az öt közül egynek sem biztos megélhetést. Tehát mind az ötnek másfél kell menni előbb vagy utóbb. A vándorlást, a szülői rög elhagyását csak halasztja az, aki adósságra vett földdel kiegészíti a maga kis-ny „jussát”. De a vége mégis csak az, hogy egyszer, mikor már nem bírja tovább a sok adóssági meg egyéb terhet fizetni, ő is kénytelen túladni öröklött földjén s odébb állni.

Hazánkban is nagyon fontos ez a kérdés. Nálunk sem volt a parasztbirtok vég nélküli elaprózása mindig megengedve. Régebbi törvényeink, az 1836: V. törvények és az erdélyi 1847: IV. törvények a telki állományok szétarabolását tiltották. Mindenesetre be lehetne hozni nálunk is a végrendeleti törzsöröklést. Sok parasztbirtokot meg lehetne menteni az által, ha kimondanák, hogy a végrendeleti örökös a birtok hozadéki értéke alapján fizesse ki testvérét. Tovább menni egyelőre hajós lenne, mert nálunk, főleg a tözs-gyökeres magyarságnál nem ismerik a németországi értelemben vett törzsöröklést. A fiukat szívesen előnyösíti a legelső szülő a leányok rovására, de hogy az egész birtok egy fiúnak jusson, ha több fia van, az ritkán fordul elő.

Birtokminimumot azonban lehetne megállapítani az ország különböző vidékei szerint más-más nagyságban s ezen minimális birtokterületek egy közben való megmaradását bizonyos adózási, végrehajtási s egyéb kedvezményekkel lehetne biztosítani.

Városi közgyűlés.

Október hónap a városi közgyűlések hava, mert e hónapban már a második közgyűlés volt a csütörtöki s nincs kizárva, hogy egy kis villamos hálózati vezetékek a harmadik közgyűlésbe vezet.

A közgyűlésre 29 képviselő jelent meg. Az elnöki széket a rövid szabadságról visszatérő polgármester töltötte be, ki megnyitván a közgyűlést a szokásos formulák között, a beérkezett néhány rendkívüli tárgyat, is bejelenté, miket a képviselőtestület napirendre kitűzött.

Bejelenti ezek után polgármester, hogy a város hatósága képviseltette magát a kőszegi katonai alreál-

hét róka mindenikének megvolt a maga gazdája, csak a fősolgabírónak nem volt rokaja. Oriási volt a nevetés a felfedezésre s ő maga is velünk nevetett.

A tévedés t. i. úgy történt, hogy a vadászvonatra kijövő hajók egyiké megtalálta a főispán által lőtt rókát s azon kérdésrel fordult a még helyén levő J. fősolgabíróhoz, hogy ki tette az utolsó lövést (ez a paraszt gondolkodás s midőn azt a felvilágosítást nyerte, hogy azt J. solgabíró tette — a rókát készséggel neki ítélte oda — a mit ő gyanútlanul készpénznek vett.

A divat.

— A Divat Ujság-ból. —

A divat parancsainak örökös változása annyira elkenyészett, hogy minden szezon elején valami különös újdonságot, meglepetést várunk. Voltaképpen azonban sohasem hoz teljesen újat. A divat a régiek megújításából áll, — persze a divatművészek ügyessége szerint és a mai kor ízlésének megfelelően úgy átdolgozva, hogy ne nélkülözze az újdonság ingerét.

Az őszi és téli divat meglepetései: a bő szoknya, rövid derék és a meghosszabbított lemenő vállak, utóbbi a bő szoknya természetes következménye. A szoknya fűt csipője sima vagy kissé ráncolt, lent bőven, pulis ráncokban omlik alá. Az alj egyszerű, egyedüli szépsége a ráncoknak elegáns, omlás esésében nyilvánul. Mint nyáron, most is sima vagy csak kevésbé díszített szoknyákat készítenek, utóbbi esetben három 3—4 cm. széles szegélylyel vagy elűtő foglalással dolgozott réz-utpántáisszal.

iskola 50 éves fennállásának ünnepén, közli továbbá, hogy az intézet parancsnokával *Jerzabek* Nándor őrnaggyal bizalmasan tárgyalt az iránt, hogy a katonai alreálban egynéhány kőszegi hely kieszközölése elérhető legyen s az úgy édekkébe a parancsnok felsőbb helyen lépéseket tesz.

A tárgyhöz *Kőszegi* József rendőrkapitány szölt, ki célszerűnek látta, ez alkalommal az ügyet egy felség folyamodvánnyal előbbre vinni és pedig olyképp, hogy O tetségéhez a jubileumi év alkalmából egy hódoló fölirat intézetnek, mely az ügynek csak előnyére lehetne. A képviselőtestület azután ily értelemben határozott s a fölirat szerkesztésével a városi főjegyzőt bízta meg.

Bejelentette továbbá az elnöklő polgármester, hogy a távozó 11-ik vadászszázalótlól a város hatósága is bucsut vett, valamint, hogy a Kőszegre helyezett 33-ik gyalogezred zászlóalját ünnepélyesen üdvözölte, miket a képviselőtestület tudomásul vett.

Ismerette azután az utcaburkolat miben állását, mely szerint a kővezetvén tervezet a képviselők közt kiosztatta s hogy az aszfalt, valamint a keramit burkolatra vonatkozólag Budapest székesfőváros mérnöki hivatalától szakvéleményt kért.

A járdaburkolás ügye szintén folyamatosan van, amennyiben itt is szakvélemény bevárása vált szükségessé, az emelkedett helyen tervezett lépcsők miatt.

Következett ezek után a napirend.

Szova Ferenc városi képviselő, a képviselőtestület egyhangú óhajára továbbra is megmaradt az erdei bizottság elnökének és keresetlen szavakban köszönte meg a képviselőtestület megtisztelő bizalmát s egyben ki-magyarazta lemondásának okát is, melyek inkább a subjektivitások hatása alatt születtek s azért, elistet dolog lett az ő lemondása is. A képviselőtestület megéljenzte az ügyes szónokot.

A virilisták névjegyzékét 1907-re a képviselőtestület a következő sorrendben állapította meg: *Rend-es tagok:* 1. Eszterházy Miklós herceg, 2. dr. Waisbecker Antal, 3. dr. Stür Lajos ügyvéd, 4. Kincs Istvan plebános, 5. Gintner Mihály, 6. Tipka Ferencz, 7. dr. Lauringer János, 8. id. Eitner Gusztáv, 9. Seybold Károly, 10. özv. Waisbecker Edéné. 11. Altalanos takarékpénztár, 12. id. Unger Károly, 13. Popper Ignac, 14. Freiberger Sandor, 15. dr. Deutsch Lajos ügyvéd, 16. Mohr Vilmos, 17. Pfeffel János, 18. János Lajos, 19. Czeke Gusztáv, 20. ilj. Eitner Gusztáv, 21. Pollák Sandor, 22. ilj. Unger Károly, 23. Domonkos nővérek, 24. Seybold Frigyes, 25. Fuchs János, 26. dr. Schneller Aurél, 27. özv. Sziklay Jánosné, 28. Losonczy László, 29. özv. Waisbecker Heurikné, 30. Waisbecker János, 31. Kőszegi takarékpénztár, 32. Schreiner János, 33. Csikós Ede, 34. özv. Puri Frigyesné. *Pótagok:* 1. özv. Tuczentaler Lajosné, 2. Schaffner Gusztáv, 3. Eitner Ede, 4. Márkus Kálmán, 5. dr. Dreiszker József, 6. Kirchkuopt Mihály, 7. Nyulassy István, 8. Róth Sandor.

Fölhívta azután azon képviselőket, kik választottak is, hogy 15 nap alatt jelentsek be, hogy melyik mandátumukat tartják meg, a jogi testületeket és özegeket pedig, hogy megbizottjukat illetve meghatalmazottjukat jelentsek be, ugyancsak a fenti idő alatt.

Tudomásul vette a Vasvármegye törvényhatóságának abbeli határozatát, hogy a kőszegi solgabírói hivatal helyiségeiért évi 800 koronát, a fogház helyiségeiért pedig 300 koronát fizet a városnak.

Ugyancsak tudomásul szolgált, hogy a vármegyei törvényhatóság megsemmisítette Kőszeg városnak a helypénz bérbeadásáról szóló véghatározatát is, mert a kiküldési árt és az árverés feltételeit nem a közgyűlés állapította meg.

A sebesült rezervisták alapja, továbbra is mint ilyen kezelendő. Így határozott a vármegye.

A gyepmester fizetését tolemelő határozatot a törvényhatóság is jóváhagyta, mit a közgyűlés tudomásul vett.

Előterjesztett ezután *Szova* Ferencz indítványa, hogy a városi rendőrség államosíttassék, mert mint az

A ruhadíszek közül legelől a csipke marad, ezek közül is elsősorban a velencei „points de Venise” csipke. A ruhának legszebb díszé minőig és az asszonyi szépséget leginkább is emeli a valódi csipke és bársony.

A csipkén kívül sokféle más szép dísz is találunk: zsenillibordúrok, paszomántdíszek, himzett sifon és bársony levélfiguákból összeállított szalagok, apró üvegyöngyökkel kivarrott bordúrok, melyek nagyanyánk díszruháira emlékeztetnek. Az egyszerű ruhák sima vagy mintás zsinórt alkalmaznak. Az alkalmi és báli ruhákra plikkely, vagyis „paillet” dísz.

Az esti köpenyekben igen nagy fényűzést fejtenek ki és mivel az a szokás, hogy a köpenyt a hangversenyteremben sem vetik le, a hölgyek közül sokan több súlyt fektetnek a köpenyre, mint magára a ruhán, mert a szép köpeny a legegyszerűbb ruhának is bizonyos eleganciát kölcsönöz. A köpeny formája és díszé annyi féle, hogy velük külön-külön foglalkozni nem is lehet. Vannak csipkés, nagyon díszesek és egyszerű, csak sujtással vagy zsinórral díszítettek.

A téli díszek között a krém lesz az uralkodó és mint mondják, nagy győzelmet fog aratni minden más fölött, de erről talán még lesz alkalmunk máskor is szólni.

A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre, postán való szétküldéssel, két korona husz fillér. Előfizetni legcélszerűbben a kiadóhivatalba intézett postautalvánnyal lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapesten, VIII., Rókk Szilárd-utca 4. számú házában van.

indítvány is moudja, nagy terhet ró a városra s mert részben állami funkciót is teljesít, váltsa meg hat az állam a várost e teherrel, a város pedig csatlakozhat az országos mozgalomhoz, hogy az államosítás elérhető legyen, mi közrendeszeti szempontból telette kívánatos és szükséges. A képviselőtestület az indítványt egyhangulag magáévá tette és ilyen értelemben határozott.

Hosszadalmas vitázás indult meg az igazságügyi palota telck kérdésénél. A tanácsnak az volt a javaslata, hogy a városmajor telckből átenged 825 négyeszet öt tiz koronájával. *Terplán* Koroel képviselő azonban külön indítványt jeleutett be, mely szerint a város szerezzen telket a járásbírósi épület részére a hercegi kertből, mert a városmajor telke erre nem alkalmas és megtelelően az épület el sem helyezhető. *Kőszegi* Jozset a városmajor mellett foglal állást, mar csak az utca-nyitás miatt is, de ingyen véli odaadni a telket a kincstárnak. *Kőszegi* javaslata mellett szólt föl *Róth* Sándor is és többen. *August* János pedig a tanács javaslata mellett érvelt.

A hosszas tanakodásnak végre valóságos szavazóversennyel vetettek végett. Elfogadta a közgyűlés a tanács javaslata, azaz, hogy a polgármester döntő szavazata szerezte meg a többséget és így ingyen nem kapja meg a kincstár a városmajor telket, de egyhangulag fogadták el a *Terplán*-tele indítványt s megbízott a polgármester, hogy a hercegi kertből 1000 négyeszetot megszerezhetése végett lépjen ériutkezésbe a tulajdonossal.

A villamos telep és a főgymnázium telkének megvétele tárgyában, mert a törvény szerint szükséges abszolút többsége a képviselőknek nem volt jelen, a novemberi közgyűlésen fog érdemleges határozat hozatni, mikor is tekintet nélkül a jelenlevők számára véghatározat hozható.

Ezekután polgármester átadta az elnöki széket a főjegyzőnek s miután az ő, valamint a rendőrkapitány fizetésének rendezéséről lévén szó, mindketten elhagyták a közgyűlést t rmet. A tárgyhöz *Szova* Ferenc képviselő szölt, ki az ügyet a költségvetés tárgyalásával óhajta elintézni, hogy addig is idő volna nyerhető az iránt is, hogy a polgármesteri és rendőrkapitányi javadalmazás tárgyában hozott döntvényeket megismerni tehessen, miután a kérvények szerint is, itt tisztán jogi megoldásról, nem pedig méltányosság vagy elismerésről van szó. Előük az ügyet szavazás alá bocsátotta, és a képviselőtestület egyhangulag úgy határozott, hogy a kérvényekben foglaltakkal a jövő közgyűlésen foglalkozik.

Halper Ferenczel a szerződést nem bontotta föl a képviselőtestület, de ha bevalik a körkemencéhez, ugy esetleg új szerződést köt *Halper* téglásmesterrel.

Elénk vitát keltett *Laurinjer* János ama megjegyzése, hogy az új körkemence üzeme a mult napokban szünetelt, mert a talajvíz a kemencébe rakott téglát nedvessé tette, mit ki is kellett szedni, de a képviselőtestület megnyugodott abban, hogy a polgármester a dolognak utána néz és a szükséges intézkedéseket megtéti.

Elrendelte a képviselőtestület, hogy a városi jégpince alaposan tataroztassék és erre 693 koronát előirányzott.

Főuntartotta a képviselőtestület a vásártéri lovaglóter használata tárgyában hozott előbbi határozatát, mely szerint a huszárok által eltávolítandók a felesleges tilalmi táblák a lovaglóteréről, de a teret a város te fogja kerítettetni. Sok szó hangzott el arról is ez alkalommal, hogy a huszárok a mezőn keresztül-kasul lovalgoluak.

A tisztí orvos jelentését, a közegészségügy állapotáról tudomásul vették.

Lausch Ferencuének lélvére 6 korona havi segélyt szavaztak meg.

A Meskő-utcában levő nyílt csatorna beburkolását is elhatározta a közgyűlés és a költségeket 305 koronában állapította meg, melynek egyharmadát az érdekelt háztulajdonosok viselik.

Majd a rendkívüli tárgyakkal végeztek rövidesen. A tudóvész ellen védekező duanautli szövetség meghívóját az alakuló gyűlésre tudomásul vették.

Tudomásul szolgált az is, hogy *Frankl* Lajos bérlő a mezikői városi földékből egy holdnyi területet albérletbe adott a katonaságnak gyakorló tériül, de utasította a képviselőtestület bérlőt, hogy az albérlet lejártával a bérbeadott területet gazdaságilag jó karba helyezze.

Végül *Mújer* Sandor árának 10 korona havi tartásdíjat szavazott meg a képviselőtestület s ezzel az ülés délután öt orakor véget ért.

Hirek.

— *Laehne* Hugó országgyűlési képviselőnk vőlegény. Mikor igaz örömmel közöljük az alábbi sorokat, egyben legősziutóbb szerencse kívánatinkat is tolmácsoljuk. (Szerk.) Özv. ó-moravica! Dr. *Heinric* Bélaú született kamjoukai *Szemesz* Georgina, örömmel tudatja, hogy leányát Alice-t eljegyezte *Laehne* Hugó országgyűlési képviselő. Budapest, 1906. október hó. *Laehne* Hugó országgyűlési képviselő örömmel tudatja, hogy eljegyezte néhai ó moravica! Dr. *Heinrich* Béla és neje született kamjoukai *Szemesz* Georgina leányát Alice-t. Budapest, 1906. október hó.

— *Hazasság.* *Beyer* János dr. ezredorvos néhai *Beyer* János tanár fia e hó 18-án délelött 1/2 órakor tartja esküvőjét *Stettner* Elizával, *Stettner* Ottó leányával a kőszegi evangélikus templomban.

— *A bujdosók hamvai.* *Sisovics* Miklós dr. polgármester, mint a vármegyei törvényhatóság tagja vesz részt a hazatérő bujdosók tisztelőtőre rendezendő országos ünnepélyen. Ugyanis a megyei díszküldöttség egyik tagjaként szerepel, mely főispánunk vezetésével vesz részt a kegyeletos aktusban. Sárvár és

Szentgotthárd községek leróják a kegyelet adóját a megdicsőült bűdosok ravatalánál, díszes koszorút helyeznek a ravatalra a temetés napján pedig ünnepet ünné. Kőszeg szab. királyi városban csendes, minden csendes — hej! pedig itt is jártak ám kurucok!

— **Polgármesterünk a megyei küldöttségekben.** Vasvármegye küldöttségileg kéri meg a kereskedelmi minisztert, hogy a szombathelyi — burgói törvényhatósági utat állami kezelésbe vegye. Ugyancsak küldöttség megy a pénzügyminiszterhez is, hogy a vármegyei bíróságot a kincstár vegye meg, vagy a pénzügyigazgatósági helyiségek után a bért emelje föl. Polgármesterünk mindkét küldöttségnek tagja.

— **Előleptetések.** A kir. igazságügyi miniszter Terplán Kornél kir. aljárásbíró a IX-ik, Aldorfer Gusztáv aljegyzőt, Mátyás Kálmán, Takács József és Pajthy Ödön kezelőket pedig a XI-ik rangosztály I-ső fokozatára léptette elő.

— **A nyolcvanhármasok megerkezése.** A vadászoktól szomorú bucsuzást az ugyanezkor megerkezett 83-asok fogadása követte. Hangos volt az állomás a megerkezettek vig danájától, kiket August János polgármesterhelyettes üdvözölt, mire Helmár Antal alezredes, a zászlóalj parancsnoka felett meglehangú beszédben. Nagy közönség kísérte be azután a bakákat a rezesbandával a kaszárnnyába, hol a város megvédte őket. Szazadonként kaptak két hordó sört és kétszáz szivart. A legények örömteli arccal meglátszott, hogy szívesen jöttek új hazájukba s jól jegyezte meg az egyik, hogy mikor Komáromból eljöttek, vissza se néztek többet arra. Azt mondogatták, hogy nehéz a katonának Komáromban, sok a szigorú szolgálat, azért hát szívesen jöttek Kőszegre. A tisztikar egy része még nem érkezett meg, mert azok a póttartalékosok kiképzésével vannak elfoglalva részben Szombathelyen, részben Győrben. A zászlóaljjal városunkba érkeztek a parancsnok Helmár Antal alezredes, Löw, Bagyura, Erényi és Langhammer kapitányok, Szemlőner és Hörgl főhadnagyok, Dolvai és Menz hadnagyok, továbbá Hausner és Reningberger tisztihelyettesek.

— **Elementek a vadászok.** Hétfőn bucsuztatta el Kőszeg városa a tizenegyes vadászokat. Délután öt órakor vonultak ki a vasúti állomásra, hol fölpakolták őket a hosszú különvonatra s elutaztak messze idegenbe — Trieszt városába, hova szerdán érkeztek meg.

A községi öreg kaszárnnyából impozáns menet kísérte a zászlóaljat tüzoltó bandával az élen az állomásig, hol a városi tanács bucsuzott el a derek tisztikartól. A bucsu beszédet August János polgármesterhelyettes tartotta, ki csinos beszéd kíséretében kívánt szerencsés utat a tavozóknak, mire Spányik Emil őrnagy, zászlóaljparancsnok, magyar beszédben igazán magyarosan mondott köszönetet és Istenhözadót Kőszeg városnak, melynek fölvirágzását kívánta. Majd a helybeli tisztikar bucsuzott el a vadászoktól, kik aztán beszálltak a hosszú kocsisorba s a türelmetlen vasmasina vígan vitte a szomorú vadászokat Szombathely felé, honnan az éjjeli órákban mehettek csak tovább.

— **Uj közigazgatási gyakoronok.** Takács Elemér vármegyei főispánja a községi szolgabírói hivatalhoz közigazgatási gyakoronokká kinevezte.

— **Helyettesítés.** A sopronmegyei derecskei körjegyzőség Rajczy István körjegyző lemondásával megüresült, a helyettesítéssel Szociák Odón okl. jegyző bizatott meg. A választást október hó 20-án tartják meg. Szociáknek biztos kilitása van a megválasztásra.

— **Sorozas eredménye.** Kőszeg város állításköteleseit szerdán állították a sorozóbizottság elé s katonák lettek: Murbán József és Klemp József a közegészségügyi csapatnál, Klein Ferenc, Kalcher György, Tangl József és Reiter Róbert a huszároknál, Unger Antal a tengerészeknél, Varga Károly az élelmezési csapatnál, Maitz János, Scheck Alajos és Krug Sándor a vartüzéreknel, Horváth Viktor a vasutasapatnál, Koczor Frigyes a vasúti ezrednél fogja szolgálni a császárt. Honvédek lettek a 18-ik gyalogezrednél: Müller János, Bauer János, Kaltenecker Antal, Merits Antal, Frühwirth József, Gamauf Károly és Gruber Antal. Egyéves önkéntesek lettek: Szociák Hugó, Szociák Béla, Markovits Béla, Holeczius István és Szociák Géza. Milos István tanító pedig a póttartalékba került. Az állításkötelesek száma 124 volt.

— **Vadászat Tömördön.** Chernel György tömördi birtokos, vadászterületén a múlt vasárnap fényesen sikerült vadászatot rendezett. Terítékre került a többek között 9 drb. fácánkakas, 1 ózbak, 26 nyul és megleteleg számú fogoly. Városunkból mint meghívott vendégek résztvettek a vadászaton Keresztury József főszolgabíró és Sinkovits Elek tb. főszolgabíró. Vadászat után pompás lakoma volt.

— **Magán mérvizsgálat.** A jövő évben közte-nyésztésre kerülő magánmének vizsgálata Kőszeg városban e hó 21-én délelőtt 9 órakor fog megtartatni a Fuchs-téle vendéglőben. A vizsgáló bizottság a következőképen alakítottatott meg: Chernel Antal, Szöllődi Odón, Cséke Gusztáv, egy méneskari tiszt és a hatósági állatorvos.

— **Város szépítés.** A múlt heti rendkívüli közgyűlés tudvalóleg dr. Lauringer János szivós agitációjára 3 szótöbbséggel leszavazta a rendőrkapitánynak a városi tanács által is támogatott azon indítványát, hogy az Intézet, Gyöngyös, Iskola s Chernel-utcákban, valamint a baloldali köruton s a pósta előtti téren a fasorok megmentésére a villamos vezeték ne faszlopokon, hanem a házakra alkalmazott vastartókon történjék. Maanap a rendőrkapitány összehívatta az építési bizottságot, mely a villamos mű építésének ellenőrzésére kiküldetett a meghívott a képviselőtestületi tagok közül is az indítvány ellen és mellé állást foglalókat, úiből előterjesztette indítványának fontosságát szépségi s forgalmi okokból. A bizottság bejárta a kérdéses utcákat s végre el is határozta, hogy az Intézet, Gyöngyös és Chernel utcákban forgalmi okokból faszlopok helyett a házakon vastartók alkalmaztassanak, azonban

a fasorok egyoldali leborotvására ítéltettek, ami azóta meg is történt, igazán nem diszere a városnak.

— **A pályaudvar villamos világítása.** Csütörtökön a déli vasút kiküldöttéi és a helyi igazgatóság részéről Freyler Lajos, dr. Star Lajos, Kőszegi József tagok tárgyaltak a villamos világítás ügyében s abban állapodtak meg, hogy az épületben 6 izzólámpa és a hid s épület közötti uton (eddig a város világította) 3 izzólámpa lesz, a felvételi épület előtt egy és mögötte a pályatesten) két egyenként 15 gyt. izzólámpa, a várótermekben, folyosón, lakásban iróhelyiségekben és raktárban összesen 24 izzólámpa lesz elhelyezve. A Ganz cég vezetője most készíti errol a költségvetést.

— **Szüreti mulatság.** Fényesen sikerült mulatságot rendezett a községi ipartestület a múlt vasárnap. Bár nem elmondhatjuk, hogy Kőszegen ilyen szüreti ünnepélyt meg nem láttunk. A fölvonás testői szép képet nyújtott. A menet elen huszonegy csikós legény haladt, kiknek ostor csatogatásától hangos volt a város, utána négyfogatu, sikeriten díszített nagy szekereken a szüretelő leányok pompázó serege, elöl a szüreti királynővel Szoca Karolinával, majd a szüretelő legények nagy serege és a cigányok. Kétfő képet nyújtott a cigány korde, melyben Gneisz Ferenc és Leopold Juliska utlek kik a táncestélyen a kártyavetésből 8 K 34 fillért gyűjtöttek. De igen jó alakítások voltak Nemet Sándor a szüreti bíró, Gombas Ede kisbíró, valamint a csöszök közül Mayer József, Koller József és Borbas Gábor is. A díszes menet a délutáni órákban körüljárta a várost s oly nagy közönsége volt, hogy egyes utcákban szinte szorongtak. Este a tánczenepély a csikós-tánczal vette kezdetét, közben az eléggé éber csöszök szorgalmasan hajtották a bíró elé a szólótulvajokat, kik közül akárhány bekerült a kóterbe is, mi mulatságos képet nyújtott. A négyeseket ötven pár táncolta. Az ünnepély kiváló erkölcsi sikere mellett az anyagi tekintélyes összeget juttatott az elaggott iparosok számára is. A mulatság a reggeli órákban ért véget.

— **Villamvilágítás.** A múlt heti tolyanai a Ganz-téle villamosági részvénytársaság Király-utca 674. sz. alatti irodájában a villamvilágítás bevezetését a következő hazakia jelentették be: A Kelcz-Adelfly árvaházba, Korchmaros Gaspar lakásába, Táblaházba, Schmilleg György grót házába, Csupor József házába, Miske Kálmán báró házába, Chernel István házába, Quell Mária házába.

— **Villamvilágítás a Kelcz-Adelfly árvaházban.** A szombathelyi székesskáptalan beleegyezését adta, hogy a községi árvaházba a villamvilágítás bevezetessenek. A bevezetési és felszerelési költségek közel 4000 koronát tesznek ki.

— **A huszárok séta lovaglása.** Sok panasz elhangzik a mi szép huszáruink ellen s néha bizony van is ok a panaszra. A reggeli kilovaglásokat, vagy séta-lovaglást a városban csinálják meg a huszárok. A többnyire jámbor partáknak mindgy, hol lovagolják őket de a közönségnek mégsem. Csak a napokban történt, hogy a belváros egyik szűk utcájában összetalálkozott egy lovas, egy biciklista s néhány heti vásáros bevásárló. A huszárló egyszerre csak ugrálni kezdett, a bevásárlók meg a biciklista is a falhoz lapultak és a szűk utca el volt torlaszolva s csak a véletlenen mult, de nem a huszáron, hogy komoly baj nem esett. Ideje volna, hogy a hatóság tenne valamit, hogy a huszárokat alkalmasabb helyen sétálgassanak.

— **A szüret megkezdése.** A városi tanács a hegytelgyelgyel bejelentése alapján a szüretelés kezdetét a mai naptól engedélyezte. A hegytelgyelgyel jelentése szerint a községi hegyekben a szőlő már sok helyütt rothadásnak indult és sem mennyiség, sem minőségére meg sem közelíti a tavalyi termést. Szőlőművelésünk bajain csak az amerikai vesszők segíthetnek.

— **A lékai fűrésztelep.** Érdekes terv foglalkoztatja a herceg Eszterhazy uradalom intézőségét. Ugyanis Lékán a régi fűrésztelepet lebontották s helyette egy másikat építettek villamos hajtásra, melyhez az erőt a Gyöngyös patak egy mellékága szolgáltatja volna. A telep fölépült, de nem tud megindulni, mert a számtal sokba egy kis hiba csuszott be — nem elég a víz. A mindentőlösszeseregelt mérnökök azt a tervet ajánlották, hogy a lékai várhegyet turják át s a patakvizet azon vezessék keresztül s aztán lesz elég víz s annak elég esése. Ha a számítások nem csalnak, a telep az érdekes átfurás után talán működni is fog.

— **Tűz Nagycsömötén.** Csütörtökön a déli órákban kigyulladt a nagycsömötői kanász háza, melytől azután a szomszédos házak is tüzet fogtak. A veszedelemben az volt a szerencse, hogy a déli órákban a falu népe otthon volt s így szomszédos falvak tüzoltóságával együtt sikerült a tüzet megfékezni, melynek mégis három ház és egy pajta maradték a lett. Még nem tudni, hogy gyújtogatás, vagy vigyázatlanság okozta-e a tüzet. A nyomozás folyik.

— **Jóváhagyott kölcsön.** A belügyminiszter jóváhagyta Kőszeg város képviselőtestületének ama határozatát, melylyel a villamvilágítás céljaira kölcsöntelvetét mondta ki.

— **Bucsuzó.** „Kőszegről történt váratlanul gyors eltavozásunk folytán, ismerőseink és jóbarátainknak ez uton mondunk Istenhözadót; kérve őket, hogy tartssanak meg bennünket továbbra is szíves emlékeztükben.”

Özr. Hüllesch Károlyné és családja.

— **Déli vasút.** Folyó évi október hó 1-től 1907 év április hó végéig a budapest — eszékony — határszéli vonalon fekvő Balaton-Földvár megállóhelyen a 206, 210, 215. és 219. sz. vonatok utasok fel- és kiszállása céljából feltételeesen meg fognak állani. A fenti időtartam alatt nevezett megállóhelyen menetjegyek nem fognak kiadotni, hanem a menetilletéket (pótlék nélkül) a vonatokban a kalauzok szedik be, az utipodgyász pedig utánfizetés mellett vétetik fel. A vonatok megállítására vonatkozó adatok az 1906. évi október hó 1-től érvényes menetrend-hirdetményekben már befoglaltatnak.

— **Gozgépkezelők és kazanfűtők legközelebbi képzítő vizsgái** Sopronban november 4. napján d. e. 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A vizsgalati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. ipartestületéhez (Ujteleki-utca 10) beküldendők.

* **Anyakönyvi statisztika.** A községi anyakönyvi hivatalban az utóbbi időben a következő születési és halálozási eseteket jegyezték be:

Születés.
Szept. 7-én: Kastner Antal és neje Tompek Erzsébet fia Antal rkath.

Szept. 9-én: Weorós Aladár és neje Hudetz Aurelia fia Ivan, István, Herman, Sándor, evang.

Szept. 11-én: Nehai Stubenvoll Károly és neje Benedek Paula fia Károly, Sándor evang.

Szept. 12. Berghofer Johanna fia Károly, evang. Halálozas.

Szept. 6-án: Heudler Mihály 65 éves rkath. gyomor-rák. — Jeszt György 66 éves rkath. szívszélülés.

Szept. 11-én: özv. Hetlinger Józsefné 58 éves rkath. gümőkór.

— **A „Cunard” magyar-amerika vonal** közlirre teszi, hogy a menetrend szerint október 18-án induló „Karpathia” hajón kívül, egy héttel később, vagyis október 25-én meg az „Ultonia” gyorsgőzöst is indítja Fiume-ből New-Yorkba. Díjtalan felvilágosítást ad az Adria személyszállító osztálya: Központi Menetjegyiroda Budapestben, Vigadó tér 1. és a kivándorlási meghatalmazottak.

Kossuth ramnak nincsen párja,
Magyar issza, magyar gyártja.
Eredeti 1 literes, 1/2 és 1/4 literes palackokban kizárólag kapható Kőszegen U n g e r J ó z s e f urnál.

Gabriel Kenyon.

Angol rejtély. Irta: Christie Murray.

„Érdekes könyvtár”-ból (39)

Kenyon elküldött a fogadóba egy embert az őrnagy holnijáért, maga pedig a két vendéggel egyenesen a házba tartott.

Itt ismét tulzott melegséggel szorított kezét vendégeivel s azután szobájába vonult.

Dick és az őrnagy csaknem éjtélég beszélgettek együtt, azután ók is nyugodni tértek. A házigazda távozása után Morton rajta volt, hogy visszanyerje szokott modorát, s igazatosságát annyira sikerült is elpalástolnia, hogy fiatal barátja semmit sem gyanított. De mikor aztán szobájába tért, kiuyította az ablakot s a parkányra könyökölve, olyan gondolatoknak és képzeleteknek engedte magát át, a melyek éppenséggel nem voltak kellemesek.

Az éj sötét volt bár — mert a hold még nem kelt föl — de lanya és illattal teli volt, s az őrnagy, az ablak előtt egy széken térdepelve s fejével s vállal a szabad levegőre hajolva ki, gondolatának kuszáltságában lassanként elszunyadt. Zavaros gondolatai álmában is kísérték s mialatt szundikalásában azt képzelte, hogy ő most a lehető legvilágosabban okoskodik, mely álomba merült, mely körülbelül másfél óráig tartott.

Egyszerre csak valami zizegő hang rezgettette fel, s egyike lévén azoknak, kik az álomból rögtön eszméletre ábrednek, azonnal teljes birtokában volt érzékének.

A hold mostanra már leunjt az égen. A háznak az árnyéka pár ónyit távolságra sötétítette el a talajt, de ezen az árnyékon túl teljesen világos volt minden.

Morton éreinte csak nomálynosan látott, de miután szemüvegét megkereste és megtalálta, a széles árnyékon túl egy emberi alakot pillantott meg, melyet egy borostyánbőrök fejjel ellátott.

Nem kellett valami társagosan gyanakvó természetének lennie ahhoz, hogy ennek az embernek nem éppen tisztességes szándékot tulajdonítson. Ha ismerős lett volna az épület berendezésével, minden esetre lement volna, hogy a gyanús embert ha lehet, megcsipje. De így nem tehetett jobbat, mint azt, hogy megszökhessen.

— He! halja! Mit kutatsozik itt?

Az ember ijedt pillantást vetett az ablak felé, azután megtordult és futott, amíg el nem érte a kerítés falát, amelyre ritka fűrészeléssel mászott fel. A túlsó oldalon aztán leugrott s végképp eltunt szem elől.

Ez a különös eset aztán csak még jobban felizgatta, mert nem tudott szabadulni attól a hiedelemtől, hogy az éjjeli látogató csakis Gustav Peltzer lehetett.

XV.

Vannak meglehetősen bátor emberek, akik tapasztalásból tudják, hogy oly télelmek, melyek éj zakának idején csak alig elviselhetők, a virradattal eloszlanak. Midőn Gabriel Kenyon másnap reggel fölbredt, ugy tetszett neki, mintha aggodalmat, melyek egész éjjel gyötörték, egyszerre szűntszőlottak volna.

Kevéssel utóbb azonban egy másik, sokkal valószínűbb aggodalom szállta meg. Oly észjárás mellett, a melyhez ő magát szoktatta, éppen nem volt különös, hogy babonassa lett. Abban az időben, mikor azt kezdte magával elmélni, hogy ő egészen újjászülöttet és bocsánatot nyert, szokása lett, hogy a gondviselés elhatározásait egy-egy csekélységtől tette függővé.

Azon kérdést tette maga elé most, vajjon Helén elfogadja-e a lord Bagleigh ajánlatát, vagy n. m. Ha elfogadja, ez annak a jele lesz, hogy ő valóban és végkép bocsánatot nyert. Ha nem fogadja el, akkor bizonyos, hogy még tovább kell szenvednie és magát sanyargatnia, hogy bocsánatot nyerjen.

Evek óta folytatta ezt az önkínzó játékot mindennel, ami vele s körülötte történt. Százszor és ezerszer is tette így próbára lelki köteyleit, s bár a próba rendszeren az ő javára dnt el, végző megnyugvást sohasem talált. Amint szenvedése fokozatosau szunt, úgy kibebbedt

